
Verslag Stuurgroep Holwerd aan Zee 21 september 2020

Aanwezig:

- Klaas Fokkinga, gedeputeerde provincie Fryslân (voorzitter)
- ██████████, Stichting Holwerd aan Zee
- Jelle Boerema, Gemeente Noardeast-Fryslân (wethouder)
- ██████████, Wetterkip Fryslân (DB)
- ██████████, Vogelbescherming Nederland (directeur)
- ██████████, projectleider Holwerd aan Zee
- ██████████, Provincie Fryslân (projectondersteuner en notulist)
- ██████████, RWS

1. Opening en vaststellen van de agenda:

Gedeputeerde Fokkinga heet eenieder welkom. ██████████ belt wat later in. Geconcludeerd wordt dat de agenda ongewijzigd kan worden vastgesteld.

2. Vaststellen concept verslag d.d. 19 juni 2020:

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

3. Ter Besluitvorming:

3a. Notitie grondaankoop ██████████:

Gedeputeerde Fokkinga deelt mee dat wij het hier al eerder over hebben gehad. Dit i.v.m. het aankopen van de eerder aangeboden 18 ha grond door ██████████. Nu krijgen wij het advies om 14 ha. grond, die buiten het plangebied ligt, ten behoeve van kavelruil aan te kopen, wederom met de ██████████ als aankopende partij, namens het project. Om te voorkomen dat iedere partij in de eigen achterban een besluitvormingsproces in moet gaan, is er voor gekozen om de grondaankoop vanuit de stuurgroep 'te ondersteunen' in plaats van daarmee 'in te stemmen'.

De heer Boerema heeft het voorstel om de 14 ha grond aan te kopen in het college en ambtelijk doorgesproken. Mooie kans voor ruilgronden. De gemeente Noardeast-Fryslân is akkoord. Financiële risico's heeft de gemeente ook geen moeite mee. Het blijft wel een aandachtspunt dat het de grond van ██████████ betreft. *De heer Boerema* vraagt zich af hoe het straks in de media komt.

██████████ vindt het een goed idee om het voorstel te 'ondersteunen' i.p.v. 'akkoord te gaan' en het Wetterskip vindt de risico's niet dragend. Het is in deze bijzondere positie wel belangrijk dat de grond wordt aangekocht.

██████████ vindt het fijn dat de partijen het initiatief *ondersteunen en* vraagt zich net zoals NF en het WSF af hoe we dit naar buiten brengen. De grondaankoop is een gedragend besluit. ██████████ geeft aan dat in de media niet de naam van de ██████████ benoemd zou moeten worden als aan koper maar dat de aankoop plaatsvindt vanuit de stuurgroep.

Gedeputeerde Fokkinga vindt het ook correct dat de Stuurgroep de aankoop 'ondersteunt' in plaats van 'ermee instemt'. Voor wat het persbericht betreft is hij het ermee eens dat dit kort en zakelijk moet zijn.

██████████ stelt de vraag wie dit persbericht schrijft. ██████████ deelt mee dat hij dit met ██████████, communicatieadviseur van de Provincie en trekker van de werkgroep communicatie, heeft overlegd. In dit overleg is geadviseerd om het persbericht low profile te houden. Dus geen namen noemen.

De heer Boerema is het er mee eens om de naam van de ██████████ niet te noemen.

██████████ merkt nog op dat mochten er vragen komen dan eerlijk te antwoorden naar de pers toe. Het is geen geheim. Het is geen aankoop grond voor de ██████████ maar voor het beleefmeer.

██████████ stelt voor om de volgende zin in het persbericht op te nemen: Er is binnen het project grond aangekocht voor realisatie van het getijdemeer.

De heer Boerema stelt de vraag of het persbericht uitgaat vanuit de Stichting HaZ en of er ook logo's op komen?

Gedeputeerde Fokkinga is van mening dit wel te doen.

■■■■■ deelt mee dat de vraag voor een gezamenlijk logo of huisstijl al is uitgezet binnen de werkgroep communicatie.

Gedeputeerde Fokkinga is van mening het persbericht uit te laten gaan vanuit de Stuurgroep.

■■■■■ deelt mee dat hij het wel vaker de opmerking heeft gemaakt om centraal vanuit 1 positie te communiceren. Dus zelf communiceren onder de vlag van de Stuurgroep. Zo is het nu éénmaal op dit moment.

Gedeputeerde Fokkinga vraagt ■■■■■ of hij nog vragen of opmerkingen heeft.

■■■■■ merkt op dit allemaal af te stemmen met de werkgroep grondm2.

Gedeputeerde Fokkinga vraagt of ■■■■■ nog opmerkingen heeft. ■■■■■ heeft geen opmerkingen.

Besluit:

- De Stuurgroep ondersteunt de verwerving van de genoemde ca 32 ha grond conform de koopovereenkomst.
- Het persbericht wordt verzonden uit naam van de Stuurgroep. In het persbericht de naam van ■■■■■ niet noemen en ook niet de naam van ■■■■■ Mochten er vragen worden gesteld dan wel eerlijk antwoorden.

3b. Advies deelname LTO aan Stuurgroep:

Gedeputeerde Fokkinga stelt de vraag of ■■■■■ ook uitgenodigd kan worden voor het volgend Stuurgroep overleg.

■■■■■ is blij met de reactie van LTO. Misschien in november er wel even bij stil staan over het draagvlak van de agrariërs. Dat LTO zich ervoor moeten inspannen om het project te laten slagen en hoe ze denken dat te bereiken. De Stuurgroep bestaat uit partijen van de ondertekening van de Intentie Overeenkomst of partijen die financieren. Wel belangrijk om LTO aan te laten sluiten maar ze krijgen wel een sturende rol terwijl ze niet financieel bijdragen. Niet te vergeten dat er van alles en nog wat op agrarisch gebied afspeelt. ■■■■■ hecht er waarde aan dit erbij te zetten.

Gedeputeerde Fokkinga sluit zich bij het voorstel van ■■■■■ aan en merkt op dit in het voorstelronde van het volgend Stuurgroep overleg naar voren te brengen.

Besluit

- Conform verzoek: LTO neemt zitting in de stuurgroep

4. Stuk(en) ter informatie:

4a. btw-advies mondelinge toelichting:

■■■■■ licht dit mondeling toe. Er ligt een conceptadvies nu, het definitieve stuk zal worden behandeld in de eerstvolgende stuurgroep. Op basis van het conceptadvies kan worden gesteld dat – in tegenstelling tot wat de eerdere verwachting was - dat een groot deel van de btw compensabel is, maar wel onder specifieke voorwaarden. Er kan alleen sprake zijn van compensabele btw voor de provincie of gemeente. Daarnaast moet de te realiseren voorziening het algemeen belang dienen en moet het voor 1 of 10 jaar in eigendom zijn.

De heer Boerema vraagt zich af of dat het grootste deel is dat compensabel is.

■■■■■ geeft aan dat dat – onder de genoemde voorwaarden – inderdaad mogelijk lijkt.

De heer Boerema vraagt zich af of dat ook voor het regelwerk geldt. ■■■■■ antwoordt hierop dat als je BTW wilt compenseren dit ook geldt voor het regelwerk. Waarbij eigendom nog weer iets anders dan beheer. Een derde zou ook een vergoeding kunnen krijgen voor het beheer terwijl Provincie of gemeente eigenaar is.

De heer Boerema stelt voor dat als we richting SOK gaan dit goed neer te zetten qua kosten Provincie/gemeente.

De heer Boerema vraagt op welke kosten we nu zitten. ■■■■■ deelt mee dat een geactualiseerde kostenraming pas na het ontwerp gemaakt zal worden. Op dit moment weten we niet heel veel meer dan bij de oude raming.

■■■■■ merkt op hoe we qua BTW omgaan met de grondaankoop. We hebben net onze instemming betuigd voor de grondaankoop. Zou dan de gemeente moeten betalen en als Provincie dit dan overmaken aan de grondeigenaar? Er moet zoveel mogelijk geld over blijven voor het project en niet op voorhand geld laten verbranden.

■■■■■ deelt mee dat de vraag ook voorgelegd is zin aan de btw-specialist.

█ stelt de vraag of dit wel in de werkgroep Financiën is voorgelegd. De Vogelbescherming Nederland heeft nu ja gezegd en de Raad van Toezichthouders ook. █ licht toe dat de vraag aan het bureau is voorgelegd en er moet bij de werkgroep Financiën nog even naar worden gekeken. Hij zal dit bilateraal met █ terugkoppelen.

Gedeputeerde Fokkinga vat samen dat het nog in lijn wordt gezet.

█ zou graag een EBO-overzicht krijgen voor de Stuurgroep vergadering van november. EBO is op dit moment nog onvoldoende uitgekristalliseerd en dit moet in een zo vroeg mogelijk stadium worden uitgezet. Ook voor de periode na de realisatie moeten wij als bestuur weten hoe hier mee om te gaan. Het moet niet na het project oppoppen.

█ is van mening dat het voor de Stuurgroep van belang is om inzicht te houden in EBO. BTW e.d. is zo gekoppeld. █ is het met █ eens om hier in de Stuurgroep vergadering van november meer inzicht in te krijgen.

Gedeputeerde Fokkinga vraagt of het te realiseren is dat wij in de Stuurgroep van november het btw-adviesrapport + oplegger krijgen. █ deelt mee dat het al eerder in de planning lag maar wilden hierover eerst nog een advies uitdoen. Voor het Stuurgroep overleg in november gaat het zeker lukken om het btw-advies en de oplegnotitie gereed te hebben. Voor de EBO-notitie is het dan nog te vroeg.

█ deelt mee dat van de meeste objecten geen definitieve bedragen bekend zijn. Het worden dan principe keuzes.

De heer Boerema beaamt dit. EBO is het ijkpunt om te tekenen of niet te tekenen voor wat deze instandhoudingskwestie betreft.

█ vraagt wanneer de grondtransactie plaats vindt. Is dit vóór de Stuurgroep vergadering van 13 november? Dan wil hij wel graag een aanvullend gesprek hierover.

█ komt daar bilateraal op terug.

█ vraagt of er al inzicht is in de bedragen over de sluis en het regelwerk. █ antwoordt dat vorige week de 16^e september er een inhoudelijke sessie met de werkgroepen is geweest. Werkgroep sluis en regelwerk, uitgevoerd door Arcadis, was ook aanwezig. Uit de presentatie van Arcadis kwam naar voren dat het bedrag voor de sluis aanzienlijk hoger uitkwam dan in de SSK-raming staat begroot. Voor wat de afmeting van de sluis betreft zijn er nog geen ontwerp keuzes gemaakt. Sluis staat nu voor █ in de raming. Het bedrag dat door Arcadis werd genoemd was zeker het dubbele. Dit bedrag was echter niet op een raming gebaseerd, maar ingegeven door persoonlijke kennis en ervaring.

█ vraagt of dit in november al inzichtelijk is. █ antwoordt dat dat niet kan. Dit kan pas nadat er keuzes zijn gemaakt wat de sluis moet kunnen en de afmetingen van de indicatie van de bouw.

█ vindt dat dit de onzekerheid verhoogt voor de haalbaarheid van het project en vraagt wanneer er meer bekend is over de geul.

█ deelt mee dat dit bij agendapunt 4c aan de orde komt.

█ merkt op dat we in de opdrachtverlening wel kunnen voorleggen wat we kunnen leveren voor █. Als uit de doorrekening nu al het dubbele naar voren komt dan kunnen wij nu alvast de uitvraag doen voor █: wat kunnen we krijgen voor █.

Besluit:

- *Gedeputeerde Fokkinga* deelt mee dat we in het volgend Stuurgroep overleg terugkomen op de btw-kwestie.

4b Strategisch communicatieframe:

█ licht toe dat er verschillende punten genuanceerd zijn. Rechtsonder in het frame staat de aanpak. Dat is nog wel een probleem. Er is nog geen inzicht wie wanneer naar buiten treedt en er is nog geen algehele openheid tussen alle stakeholders. Dit heeft deels te maken met corona (waardoor alles 'op afstand' moet) en deels uit dat er nog veel geschiedenis in zit qua personen. Niet alles wordt voldoende gedeeld. Dit moeten we ombuigen. Daarom waren o.a. ook enkele brede overleggen tussen de werkgroep voorzien.

De heer Boerema deelt mee dat er wel behoefte is om de Raden en Staten te informeren. Tegenover de gemeente Noardeast-Fryslân hebben wij een actieve informatieplicht zegt de heer Boerema. Gezien vanuit de optiek van de Raden vragen zij zich af: Wat gebeurt er nu eigenlijk?

Gedeputeerde Fokkinga deelt deze mening en vindt dat het niette stil moet blijven vanuit onze kant.

■■■■■■■■■■ deelt mee dat de RvT van De Vogelbescherming redelijk op de hoogte is van het communicatieframe. Nu meer richting working progress en laten zien waar we staan in de aanloopfase van de eerste 2 jaar. Voorstel is dat de werkgroep communicatie de partners per mail of andere wijze op de hoogte houden van de hoed en de rand. Hij spreekt waardering uit voor de werkzaamheden.

■■■■■■■■■■ merkt op dat hetzelfde geldt voor WSF. Het DB wil het ook zo.

Gedeputeerde Fokkinga stelt voor om een document op te stellen.

De heer Boerema heeft een voorkeur voor een meer fysieke bijeenkomst.

Gedeputeerde Fokkinga is het hier niet mee eens. Dan gaan de mensen op de stoel van de Stuurgroep leden zitten. *Gedeputeerde Fokkinga* legt voor om aan de werkgroep communicatie te vragen hoe dit aan te pakken.

■■■■■■■■■■ deelt mee dat het al in planning ligt om een integrale nieuwsbrief te maken. Dit ook n.a.v. de werkgroep sessie van 16^e september. Iedereen een doorkijk van het project laten zien.

Gedeputeerde Fokkinga vindt dit een goed idee. Wij moeten voorkomen dat de discussie daar komt waar we het niet willen hebben.

De heer Boerema is van mening dat de nieuwsbrief ook van politiek belang is. Straks zegt de gemeente; waarom weten wij dit niet?

Gedeputeerde Fokkinga stelt voor een planning te maken voor de nieuwsbrief. Wanneer kunnen wij de nieuwsbrief verwachten?

■■■■■■■■■■ legt een vraag voor aan de Stuurgroep: Als de Stuurgroep de nieuwsbrief volgende maand uit wil laten gaan dan gaat hij na of dat mogelijk is.

Gedeputeerde Fokkinga voelt er ook voor om de nieuwsbrief in oktober uit te brengen. Er zit nog een reces in. Dan in oktober de nieuwsbrief gedrukt en al klaar en verstuurd met alle brede informatie erin.

■■■■■■■■■■ gaat na of dat een haalbare zaak is.

De heer Boerema is van mening dat de nieuwsbrief ook belangrijk is i.v.m. EBO. Dit moet niet op het laatste moment naar voren komen.

Besluit:

- *Alle partijen zijn het erover eens dat er een nieuwsbrief uit moet gaan met de stand van zaken over het project Holwerd aan Zee, indien mogelijk nog in oktober.*

4c. StavAZa slibonderzoek en expertmeeting:

■■■■■■■■■■ licht toe hoe het er nu voor staat: er is al een grote stap gezet. Het heeft veel tijd gekost ook omdat de zomervakantie ertussen zat. De insteek was om RWS aan boord te krijgen ook voor wat de financiering betreft. In oktober (30 oktober 2020) komt er een expertmeeting. Deze wordt opgezet met alle partijen en RWS. Het onderzoek wordt nu wel heel groot. Er zijn veel vragen. De uitvraag moet ook haalbaar zijn. Op hoog niveau is ingezet dat RWS ook meebetaalt aan het onderzoek. Dit is niet gelukt. Men denkt wel mee over de opzet van het onderzoek en de onderzoeksvragen.

■■■■■■■■■■ vraagt wanneer het onderzoek af is.

■■■■■■■■■■ antwoordt dat wij voor de uitvoering hiervan wel op tenminste 3 maanden moeten rekenen. Er moeten nog modellen worden uitgezet. De deelnemende partijen moeten nog bekijken hoe we dit het slimst kunnen uitvoeren.

■■■■■■■■■■ vraagt zich af of RWS al in beeld is om uiteindelijk mee te doen. Is daar een positieve kans op?

■■■■■■■■■■ antwoordt hierop dat RWS wel deelneemt in de onderzoeken en de inhoud maar dat er nog geen signaal is qua meebetalen. Gesprekken hierover worden op verschillende (hoge) niveaus gevoerd.

Gedeputeerde Fokkinga is van mening dat RWS ook belang heeft bij de onderzoeken. Hij vraagt dan ook om de onderlinge raakvlakken te zoeken.

■■■■■■■■■■ stelt voor dat de Stuurgroep zich moet wenden richting RWS.

■■■■■■■■■■ deelt mee dat de nieuwe HID al bij de Stichting is geweest. Het zijn allemaal mooie momenten om de medefinanciering door RWS aan te kaarten. Er lopen vele lijntjes richting RWS.

Gedeputeerde Fokkinga heeft intern ook even nagevraagd hoe dit aan te pakken. Het advies was om maar even rustig aan te doen. Vanuit de achterban is het niet echt noodzakelijk om druk uit te oefenen op RWS.

■■■■■■■■■■ deelt mee dat hij binnenkort een gesprek heeft met ■■■■■■■■■■ van RWS en kaart het issue hier ook even aan.

█ deelt mee dat ook in de inhoudelijke sessie met de werkgroepen ook weer duidelijk naar voren kwam was de relatie tussen fase 2 en fase 3. Als voorbeeld de afmeting en breedte van de sluis. Welke type sluis moeten we hebben voor de doorvaartafmetingen? Moet de sluis bijvoorbeeld geschikt zijn voor de Bruine Vloot en/of de Staande Mast Route. Verbinding vaart is fase 3, maar we moeten daar nu al over nadenken, om niet later tot de conclusie te komen dat we nu daar beter over hadden moeten nadenken. Daarom moeten wij soms toch een doorkijk maken. Naast vaarklasse is ook het watersysteem zo'n wezenlijke kwestie (relatie met boezemvisie). Vooral voor de werkgroep Natuur zijn er veel raakvlakken met werkgroep Recreatie en Toerisme en het te kiezen type sluis. Ook hier veel vragen voor wat betreft het effect van het getijdemeer. De boezemvisie komt er nog aan. Er spelen dus vele raakvlakken, waarbij een zorgvuldige afstemming is vereist.

█ geeft aan dat hij niet weet hoe het intern met de boezemvisie staat.

█ deelt mee dat de vraag over de stand van zaken omtrent de boezemvisie een lange termijnvisie betreft en wij nu al antwoorden willen weten. Dat maakt het lastig. █

█ gaat intern de stand van zaken na.

De heer Boerema deelt mee dat de gemeente samen met 4 andere gemeenten en 5 streekmerken een recreatievisie heeft opgesteld. Hierin is niet vaarverbinding Holwerter Feart opgenomen, omdat dat fase 3 is.

█ vraagt zich af wat je vanuit die visie nodig hebt en of de visie belangrijk is om te benutten.

De heer Boerema deelt mee dat Holwerd aan Zee een mooi toeristisch product is en de doelstelling is: Hoe krijgen we meer toeristen naar gemeente Noardeast-Fryslân en Holwerd aan Zee en wat knopen wij er allemaal aan vast.

█ vraagt of de Stuurgroep de recreatievisie van de gemeente in november kan krijgen. Dan kunnen wij als Stuurgroep Recreatie wat groter accommoderen.

Gedeputeerde Fokkinga vat samen dat er een document is dat als basis kan dienen en eventueel meegenomen kan worden in de rapporten met een doorkijk naar fase 3 om houvast te krijgen.

5. Mondelinge terugkoppeling 16 september (werkbijeenkomst werkgroepen):

█ geeft een kort verslag: Vorige week 16 september is er een inhoudelijke sessie met de werkgroepen geweest in het MFA in Holwerd. Hieruit is gebleken dat de partijen er niet allemaal op dezelfde manier inzitten. Enkele werkgroepen moeten meer vooruitkijken. Er zijn werkgroepen die productief aan de slag zijn en denken in oplossingen en werkgroepen die stil blijven staan en denken in vragen en belemmeringen. Dit vraagt om een actieve sturing.

Gedeputeerde Fokkinga vraagt █ om zijn reactie hierop.

█ herkent wel wat █ zegt. Vanuit de Stichting doen we zo goed als we kunnen, deelt █ mee. Het heeft zeker geschiedenis. De Stichting zit al 7 jaar in deze positie. Voor wat de kennis betreft daar kan de Stichting een positieve rol in spelen. █

█ vat samen: wat we kunnen dat doen we.

Gedeputeerde Fokkinga is van mening dat dit opgelost kan worden om te werken vanuit 1 instantie en in nauw overleg.

6. Rondvraag en sluiting:

█ heeft nog 2 vragen aan █:

1°. Is er al iets bekend is over de StaVaZa van de waardebeoordeling van de klei. Is het bruikbaar voor de Dijkversterking?

█ antwoordt dat men vandaag begonnen is met de metingen buiten. De uitkomst hiervan kan nog enkele maanden duren.

2°. Er was een belangrijk PAGW-overleg. Het Wetterskip zat hier niet bij. Wetterskip Fryslân heeft wel een belangrijke rol bij KLM. Kan er alsnog niet iemand van het Wetterskip op aanhaken?

█ antwoordt dat WSF wel is uitgenodigd, verschillende keren zelfs. Het schijnt een agenda technisch probleem te zijn. Het project wil ook graag dat WSF aansluit.

█ is verbaasd over het antwoord van █. Hij gaat dit intern even nalopen.

█ deelt verder nog mee dat er vorige week een overleg is geweest over RO-MER-procedures. Wij als Holwerd aan Zee hebben dit overleg ingepland in het kader van de Startnotitie m.b.t. de dijkversterking KLM. Door m.e.r.-adviseurs wordt ons nadrukkelijk geadviseerd om vanuit het project te reageren op de Startnotitie. De vraag is wie doet dat dan

zou moeten doen. Als het vanuit de Provincie moet, dan moet het ook weer via GS en die tijd hebben we niet. Vraag is dus: gaan wij een inspraaknotitie geven op de Startnotitie. De reactietermijn is nog tot deze week.

██████████ merkt op dat wij hiervoor in de Stuurgroep zitten. Om te reageren is volgens ██████████ niet nodig. Een beetje overdone.

Gedeputeerde Fokkinga vindt dat een reactie vanuit tactisch oogpunt zeker wel zinvol is.

██████████ is het hier mee eens en is van mening dat we dan namens de Stuurgroep moeten reageren, en niet vanuit één partij. Een zienswijze met achterliggende gedachte en een paar woorden opnemen.

Gedeputeerde Fokkinga vraagt of ██████████ nog vragen heeft.

██████████ antwoordt dat hij geen vragen heeft.

Gedeputeerde Fokkinga concludeert dat het indienen van een reactie op de Startnotitie namens de stuurgroep zinvol is.

Gedeputeerde Fokkinga sluit de vergadering en bedankt iedereen voor zijn deelname.

Volgend Stuurgroep overleg 13 november 2020 10.00 – 11.30 uur via Teams